

# TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.  
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,  
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.  
Nyilt-tér sora: 1 korona.

## A városok olcsó élelmezése.

(V. L.) Már nem is panaszkodunk azon, hogy milyen elviselhetetlen a drágaság, mert már apatikus közönybe fulladunk az árak folytonos emelkedése láttán és még inkább azon a tehetetlenségen, mellyel a növekedő drágasággal szemben viseltetünk. Végre egy terv! Ugy látszik, mintha mentő idea lenne. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter a minap egy hozzáforduló újságíró előtt terveiről, szándékairól a földmívelésügyi miniszterium tárcája némely területéről nyilatkozott és szólt az előkészítés alatt álló jelentősebb ügyekről is. Ebben az országos érdeklődésre számítható miniszteri nyilatkozatban megessendül ezer és ezer kis egzisztencia aggodalma, vágya és mintha a remény sugara is felesillanna. A miniszter ugyanis számba veszi a fix fizetésből élő tisztviselők és az önálló keresettel bíró kisiparosok és kiskereskedők mai nehéz helyzetét, az élet drágaságának elviselhetetlen voltát és mivel leginkább a városban lakók érzik ezt, itt akar mélyre ható intézkedéssel segíteni.

A segítség módja reális és ügyes. A helyi fogyasztás céljaira akar állami segítséggel a városokban nagyobb zöldségtermelő telepeket létesíteni és egyúttal a kertgazdaságra, ismereteinek ter-

jesztésére, munkásképző iskolákat állítani. A piaci drágaság a termelési rendszer mai állása mellett nem enyhítendő. Valóban sürgősen szükségünk van arra, hogy áttérjünk a szántóföldi kertgazdaságra, mely olyan egészen újnak hangzik, hogy olvastára hirtelen megállunk: mit akar ez a jó ember a szántóföldi kertgazdaság emlegetésével? Semmivel sem többet, mint ha a bolgár kertészetet emlegetnők. Mikor azt látjuk, hogy egy bolgár paraszt minden szívfájdalom nélkül képes százhatvan-kétszáz korona földhasznóbért holdanként fizetni és mégis egy nyáron át, termelve salátát, hagymát, zöldséget, főzelékféléket, ugorkát, — nemcsak, hogy a földarendát könnyedén fizeti, hanem öszre kelvén az idő, felszedvén a bolgár káposztáját is, bő nadrágjával elmasiroz bolgár hazájába és bizony jó csomó pénzt is visz haza.

Mikor ilyesmit látunk, lehetetlen, hogy ne kívánjuk a szántóföldi kertgazdaság terjedését, annál inkább, mert nem jön mindazonáltal hozzánk elég bolgár, aki egymással konkurálna és ezek a ravasz keleti emberek úgy helyezkednek el az országban, hogy egymással versenyezniök ne kelljen és így a piacon majdnem maguk uralkodnak, amellet dacára intenzív termelésünknek, a keresletet kielégíteni nem tudják.

Azt szoktuk mondani, hogy a magyart kertkultúrára megtanítani és még inkább vele a pepecselő munkát meg-

kedveltetni, nem bírjuk. A tapasztalat mást bizonyít. A Balaton mentén létesült, hogy úgy mondjuk magyar bolgár kertészet fényes példája annak, miként simul a magyar az új korszellemhez és hogyan, mily serényen tanul el új gazdasági fogásokat. Somogy déli partján, talán éppen Koppány magyar vezér ősei, kóstoltak bele a bolgár kertészetbe és mivel a Balaton mentén kitűnő értékesítési piacok vannak, — daliás somogyi atyánkfia oly serényen rendezte be az öntöző művet, használja a locsolót, a kis kapát, a gereblyét, hogy öröm nézni. És hogy nemesak a bolgárok tündérkezén adja ki a szűz magyar föld az ő megcsodálandó szép piros paradicsomalmáját, hogy Mauthner diadaláról hallgassunk, — azt leginkább a Balaton parti magyar bolgárok telepeinek megszemlélése után láttuk. Minden krajeár jövődelmet ki vett volna számba, a bevallás „lélekre“ ment, — de így is mondhatjuk, hogy kataszteri holdanként, a síófoki magyar bolgár kertészkedése annyit jövődelmezett, hogy ezzel legfeljebb a kolozsvári állami gyógynövény kísérleti telep versenyezhet. Hogy a balatonmenti népélelmezésre valami áldásosan hatott volna a terv, ez egy kicsit merész állítás volna. De mihelyt lesz a Balaton mentén kellő szántóföldi kertgazdasági kultúra és a fogyasztás kevesebb lesz, mint a termés, akkor majd kialakulnak helyesen az árak.

## TÁRCA.

### Megtorlás.

Írta: Dóra.

Néhány nap mulva lesz a főtárgyalás. Engemet is beidézték tanuságot tenni törvény és világ előtt. Milyen lesz az ítélet?! Nemcsak a bírától kérdem, de azoktól is, akik nem kénytelenek az írott betű szerint ítélni.

Az a tó, amely a szürke, ősrégi Thuróczy kastély falait mossa, ott sutogott a domb alján is, amelyen a büszke modern Domonky birtok palotája állott. A falu elszórt házai, sűrű nagy erdőtől övezve, a tó köré csoportosultak. Nagyon hamis volt a tó vize. Aláasta a partokat és könnyen belepustult, aki közel lépett sötéten csillogó tükréhez. A falusiak kikerülték. Két öreg halász birta már évek óta a halászati jogot. Csónakjaik a Domonky-park szélén, a nadasban elrejtve, vesztegeltek. Nyers, otromba építmények voltak és elütöttek a birtokosok elegáns, karesu vízi járműveitől, épügy, mint a szalmafedeles viskók a büszke kastélyoktól.

A parasztyerekek sohase merészkedtek a tóra. A faluval szemben sík volt a part és

ott itatták a lovakat. Ilyenkor ott bukdácsoltak a gyerekek, kavicsot szedve, de a falusiak, lehetőleg távol maradtak a tó vizétől.

Még a halászok se szerették, pedig gazdag volt halakban. Hálójuk könnyen beleakadt a part mentén kiálló gyökerekbe, vagy vihardöntötte faóriások ágaiába, amelyek hatalmas karokként nyultak ki a sötét mélységből... A tó erősen megmarkolt mindent, ami birtokába került, — emberáldozatokat is, amiket régi időkől fogva kerített meg magának — de nem adott vissza soha.

A szomszédos birtokokon két asszony maradt özvegyen, két gyermek árván. Thuróczy Zoltánné a kis fiával és Domonky Kornélné a kis leányával. Nyolc éves volt a kis Domonky Eliz, amikor anyját elnyelték a tó hullámai. A gyermeke anyyira hatott a katasztrófa, hogy utána senki sem ismert volna a gondtalan, vidám gyermekre, akit e kis parasztyerekek tündérként bántak.

Az áldozatok köze tartozott a Domonky birtok utolsó tulajdonosa, Domonky Kornél is. Egy viharos sötét estén nem jött vissza többé. Akkor készült el az új kastély és rögtön bevonult oda a gyász. Legjobb barátja pedig, Thuróczy ősrégi nemzedékének ifjú sarja, Thuróczy Zoltán, ugyanakkor hagyta el birtokát, sőt hazáját is és külföldre bujdosott. Idegen földben alussza örök álmát...

A kis leány, — aki rajongó szeretettel csüngött édes atyján, — nagybeteg lett és orvosok tudománya alig bírta megmenteni az életnek. Iskola után, a kis parasztyerekek órákig álltak a kastélyba vezető fásor végén, némán bémészködve az ablakra, amelyek mögött a fájdalmasan nélkülözött beteg sejtettek. Gömbölyű arcukon sűrűn gurultak végig a könnyek, amiket szaporán törülgettek le kezük fejével. A büszke kastély, amelyet azelőtt tündérvárnak néztek, most a boldogtalanság tanyája lett.

Felgyógyulása után Eliz többnyire a domb oldalán tartózkodott, ahonnan vágyódva nézett le a tóra. Szép arca bánatos lett és néma fájdalom tükröződött szemeiben.

Domonkyné leányának nevelését teljesen a nevelőre bízta. Ha kikocsizott, két inas is kísérte, de a leányát sohase vitte el magával. Még a parkban ha sétált is, illő távolságban inas követte, — de a leányával nem sétált soha. Együtt ebédelt ugyan Elizzel és a nevelőnővel, de csak nagyritkán szólott a gyermekhez, akkor is hidegen, kimérten beszélt vele és a gyermek nagy könnyebbülten sóhajtott fel, ha vége lett az ebédnek.

Két évvel a gyászeset után Domonkyné elutazott. Eliz a kocsiig kísérte anyját és száraz szemekkel nézett az elrobogó kocsit után. Azután lefutott a tó partjához és letört néhány fehér vizirózsát. Nézte magát a víz

Ugyanezt mondhatjuk közéletünk javítására nézve általában. Minden attól függ, hogy a földművelésügyi miniszter mily mértékben fog impulzust adni a szántóföldi kertészkedés megkedveltetésére és hány mintatelep létesül az országban. Mert azt már látjuk, hogy a magyar minden rentábilis dolog után nagy kedvvel nyul. És semmi kétségünk abban, hogy a szántóföldi konyhakertészet menni fog, ha erre buzdító kormányintézkedések tételnek és ilyen mintatelepek, munkásképzéssel kapcsolatosan létesülnek.

Talán nem politika, ha ezért a közgazdasági vállalkozásáért leginkább a gondba borult, konyha pénzükkal kijönni nem tudó háziasszonyok nevében üdvözöljük a kezdeményező minisztert!

## Tapolcza nagyközség és a vármegyei építő-szabályrendelet.

Ezelőtt mintegy tíz évvel a vármegye megalkotta az építő-szabályrendeletet, amely jogot adott egyes községeknek, hogy magukat építés szempontjából városi jellegűnek nyilvánítsák, de ebben az esetben kötelesek szakértő mérnökkel a várost szabályozó térképet elkészíttetni s új építések esetén ehhez alkalmazkodni.

Tapolcza nagyközség szintén elfogadta a városi jellegű s a község utcáit szabályozó térképet elkészíttette, amely a község lakosságának néhány ezer koronájában került. A vármegye, igen helyesen, ezt a szabályrendeletet akképp alkotta, hogy módot adott akkorra községeknek mint Tapolcza, Keszthely, Sümeg, Csáktornya, Alsólendva, arra, hogy utcáik rendezése szakértő által előre megállapított tervet alapján történjék, a girbe-görbe utcák kiegyenesedjenek, a kiugró-beugró épületek sorba jussanak, új

utcák kellő szélességben s egyenesen nyitassanak.

Tapolczának is van szabályozó térképe, azonban erre a térképre, ha az alkalom úgy kívánja, egyszerűen reámondják, hogy rossz, s azután egy madzag vagy mérőszallag megcsinálja az új utcavonalat. Így korigálja meg a laikus bizottság szemmértékkel, vagy zsineggel a szakértőnek tudományos műszerekkel alkotott munkáját.

Elfogadjuk helyi-vel-közzel a célszerűségnek megfelelő változtatást, illetőleg a szabályozási térképtől való eltérést, azonban nem szabad azt állítani, hogy a szabályozási térkép mindenkor betartott. Mert pl. nem tartották be a szabályozási vonalat a Weisz József, Berger Sándor, Schwarz Emil, Novák és Benedek, Pressing Gábor, Hobok Ferencz, Bakó Roland, Szabó József, Szollár Miklós, Hochstock, Neményi-féle házaknál, a Fazekas-utcában két háznál, a Nagyköz-utcában 14. számú háznál, a Szent László-utcában egy háznál, ezek talán mint említettük célszerűségi szempontból megengedhetők, azonban épen a célszerűségnek meg nem felelőleg betartották a szabályozási vonalon legutóbb az Akácfa-utcában. Hol itt a következetesség? Minek akkor szabályozási térkép?

Az építési szabályrendelet megtiltja, hogy az utcavonalon kívül több lépcsőt nem szabad építeni, nálunk azonban ilyen is akad, amelyekben sőt ezt este nyakát törheti az ember, ezek nagyrésze ugyan még a legutóbbi szabályrendelet előtt létesültek; hibája az akkori szepítő bizottságnak. Sajnos az újságnak nincs módjában, hogy ezeknek a szabályellenségeknek útját állja, de módjában van a város lakosságának megfelebbezni a járás főszolgabírójánál.

Nem lehet a község előjárósága szakértő, ezt elismerjük, azonban kérje ki szakértő véleményét akkor, midőn építési engedélyt ad ki, mert mégis csak respektálni kell a drága pénzbe

került szabályozási térképet és építési szabályrendeletet, nehogy az utódok bennünket mulasztással vádoljanak és ha már eddig elkövettük is a hibát, iparkodjunk azt a jövőben helyrehozni.

## Felhívás a tanítókhöz!

*Kedves Tanítótestvérek!*

Legdrágább kincsünk, gyermekeink jövő sorsa adta kezembe a tollat, hogy jelen soraimmal szíveitekhez férközve segítő támogatástokért esedezzem.

Ha láttatok azt a but, ha szemléltetétek ama sok falun lakó jó tanítószülő keserű könyhullatását, melyet gyermekeik tanítási súlyos gondja csavart ki szemeiből, bizonyára fel fogjátok ama nemes cél horderejét, melyet egy Nagykanizsán felállítandó középiskolába járó tanítógyermekek számára létesítendő internátus megteremtésével elérni óhajtok.

A kultuskormány 2000 korona évi segélyt, Zalavármegye törvényhatósága 500 korona s Nagykanizsa város érdemes tanácsa is már eleve hathatós erkölcsi és anyagi támogatást helyezett kilátásba e nemes intézmény megteremtéséhez.

Ez azonban még mind csekélység. A ti szívetekre, jó lelketekre apellálók, s hozzátok szólok. Jöjjetek segítségül, hiszen gyermekeitekről, a ti véreitekről, azok jövőjéről van szó, hogy cselédek legyenek, vagy tovább tanulhassanak s elaggott korotokban támaszaikat lehesenek. Nyissátok meg szíveiteket, s nyujsátok át e célra szánt filléreteket.

A majdan hozzátok juttandó gyűjtőívvel pedig keressétek meg a községetek előjáróságát, a környékekben levő pénzintézeteket s földbirtokosokat, s tanulóitok útján jószívű adakozó szülőket, használjátok föl minden eszközt és módot hogy e szent cél meg-

tükrében és boldogan mosolygott, mint aki nehéz gondtól szabadult meg.

Domonkyné nagyritkán küldött levelet. Hamburgban nyaralót vásárolt és nagyobb-részt ott tartózkodott.

Eliz nem gondolt az anyjára. Nyugodtan éldégt és szeretettel ragaszkodott a nevelőnőjéhez, akivel együtt a falu lelkésze tanította. A tavat nagyon szerette.

Padot állítottott néhány szomorufűz árnyékába és ott órákig el tudott álmodozni. Számtalanszor kicsónakázott. A tó közepén megpihentette evezőt és elmerengve engedte szabadjára könnyű járművét...

Ilyenkor aggódva nézett utána az öreg Péter halász — aki nagyon féltette urnóját a víz hamisságától.

Elérkezett azután Eliz tizenhétedik születésnapja. Ugyanaznap reggelén a falu utcáin ritka vendég lovagolt végig. A fiatal Thuróczy Zoltán volt, aki nagyritkán látogatott el őseinek várába. A katasztrófa óta a két család beszűntette az egymással való érintkezést és ezt mindenki Domonky Kornél erőszakos halálával hozta vonatkozásba. Thuróczy Zoltánt nem szerették és megjelenése korántsem keltett örömet.

Eliz, atyja íróasztala mellett ült és izga-

tottan szorongatott kezében egy összegyűrt papírdarabot, amelyre égő tekintete rátapadt. Immár századszor olvassgatta remegve a jegyzőkönyvből kitépett és kusza írással borított kis cédulát:

„Angela! A vihar dacára is beszélnem kell veled! Az ismert helyen várlak. Ne vársz hiába! Mindörökké a tied! VI/28. .... Z.....“

Eliz a homlokához kapott. Borzalmas tudatra ébredt. Julius huszonnyolcadika volt, az édes atyja halálának napja... Angela pedig az anyja neve... Tehát neki szóltak és éppen e napon e sorok! Kivel volt titkos találkája? Minő jogon kérték ezt tőle? Hogyan került e darab papír atyja íróasztalának titkos fiókjába, ahol e pillanatban találta meg a leánya?

Gondolatai villámgyorsan láncá fűződtek. A címzett az ő anyja volt! Oh szegény! A véletlen bizonyára annak kezeibe játszott a levélket, akit kerülni volt hivatva!

— Ki volt a levél írója?!... Eliz felzokogott.

— Mindörökké a tied! Z..... Zoltán! Thuróczy Zoltán, atyjának legjobb barátja, — aki a katasztrófa után világfutóvá lett...

Tehát bűn történt július 28-án! Szegény

jó atyja bizonyára becsületét megvédeni sietett a találka helyére — halálát nem csupán a vihar okozhatta...

Eliz ujjai nagyon remegtek, amikor visszazárta a titkos fiókba a szerencsétlen papírdarabot.

Lassan ment végig a szobákon, egy szobában azután megállott. Könnyes szemekkel nézett fel atyjának széles, nehéz aranykeretben függő arcképére...

Becsöngette az inast.

— Hivassa ide Péter halászt — parancsolta.

Csakhamar megjelent az öreg halász és aggódva nézett urnójának feldult arcába.

— Péter bácsi — szólította meg Eliz — maga sokszor mesélte, hogy mit látott ama borzalmas éjszakán... kerem, mondja el nekem még egyszer — de pontosan.

— Öreg fejem már nem egészen megbízható kisasszonykám. Nagy vihar volt akkor éjjel. Éppen a konyhámba készültem, amikor világosság jött lefelé a dombról, az édes atyja ura volt, az Isten nyugosztalja. Kezében erős fényű lámpást vitt. Belevilágított az arcomba és azt mondotta, hogy menjek haza ebben az itéletidőben. Neki még át kellett vezetni a Thuróczy kastélyba, mondta.

valósulván testet ölthessen, mely próbaköve, s örök emléke és büszkesége léssen a ti jószágos lelketeknek a dicsősége Zalamegye nemesen érző közönségének.

Az így begyűlt összeget küldjétek címre, melyet a zalavármegyei tanítótestület internátus bizottsága hirlapilag a leghálásabban fog nyugtázni.

Nemes jóindulatotokat ismételten kérére maradtam szerető tanítótestvéretek

Nagykanizsán, 1912. szept. 1-én

*Banekovich János*

a nagykanizsai jár. tanítóegyesületének elnöke.

## Egyről-másról.

*A vicinálisok.* A mult számunkban olvasható volt, hogy a dunántúli vicinálisok fuziónálni akarnak. Természetesen ezt, mint mondani szokás, minden gondolkodás nélkül meg kell szavazni. Különösen minékünk, kik anynyira benne vagyunk a vicinálisokban, hogy még a fővonalunk is olyan lassan megy, mint a vicinális. De hát azért mégis gondolkodjunk. Fuzió. Ez olyan házasság féle. Egyik fél sem tud külön külön boldogulni, hát házasságot kötnek, még pedig érdek-házasságot. Ugyan az érdek eddig is meg volt köztük, csak a házasság új. Ehhez pedig szívből gratulálunk. Így jobb lesz. Nem csinálnak olyan hosszú stácvizitket, mert erre most már semmi szükség nincs. Egyszerűen elindul a vonat és megy, megy addig, míg csak meg nem áll. Reményleni merjük, hogy a szerelmeskedésük helye nem Ukk lesz, a vasúti vendéglő mellett, hanem legalább is Celdömölk. Azután talán majd sokkal udvariassabbak lesznek és megvárják egymást, mert házastársakhoz így illik. Ezt ne úgy gondolják ám, hogy az egyik egy felorát vár a másikra; mert ehhez mit szólna a világ!... Minden esetre jobb lesz, mert rosszabb mint most, már nem lehet. Tekintsük, hogy az összetartásban van az erő: több gőzzel gyorsabban megy előre a vonat.

Ez nem lehet, mondtam én, az idő pokoli. Ne beszélj Péter, monda szegény jó urunk, nekem mennem kell! Én elkísérem, kérlek. Ne merészeld megtenni, parancsolt rám keményen és a csolnakra akasztva lámpását evezésbe fogott. Nem engedett — különben eliheti kisasszonykám.

— Tudom Péter bácsi, tudom. Még soká látta a csolnakot?

— Azt nem, de a lámpást. Ugy imbolygott a koromsötét éjszakában, mint valami mocsárfény. Ugy tűnt, mintha egyhelybe maradna és magamban elgondoltam — vajjon kire várhat?

— De öreg szemeim csalhattak, majd utána meg úgy láttam, hogy két lámpás van ott és mindkettő hevesen ingadozik. Megborzadtam, de megnyugodtam megint, amikor újra csak egy lámpást láttam, amely egyenesen a Thuróczy-vár felé mozgott. Azután az is eltűnt, mire megnyugodva gondoltam, na most szerencsésen odaért és barátjánál, Thuróczy urnál tölti majd az éjszakát. Persze, nem úgy volt, mert hát szegény ott se volt akkor... Oh ez a tó — ez az átkozott bestia...

Eliz hadarva megköszönte az öregnek, amit elmondott és oly váratlanul bocsátotta el szegényt, hogy az nem is gratulálhatott neki — pedig otthon de szépen tervezgette.

Semmi kétség nem férhet tehát bizakodásunkhoz, hogy még képes lesz husz kilométer sebességgel — gyorsvonat lenni.

Ha a golyóbis menetrendjét a vicinális társaságok dirigálnák, akkor az is olyan lassan menne, mint a vicinális és okvetlen megállana Ukkon — zónareggelízni.

*Szüret után.* Napsütéses őszi idő van. A vénasszonyok nyara. A szüret nagyjában befejeződött. Csak elszórtan, egyik-másik szőlőben tarkálnak a sárgult szőlőtőkék között a piros, a lila, a kék meg a más színű fejkendők. A sietős gazdák mustjai már javában forrnak. Kinek kevesebb, kinek több lett, kit hogyan szeretett a jó Isten, ki hogy imádkozott: dolgozott. Igaz, hogy a legkitartóbb munka után is lehet rossz szüret, de ki tehet róla?! Isten ments, hogy a termés nagysága vagy kicsinysége csak hajszálnyira is jobban függjön mitőlünk, emberektől, kik olyan gyarlók vagyunk, hogy örülünk, ha annak a steiernek, annak a gyöngyösinek vagy kecskemétiének rossz termése van, elverte szőlőjét a jég, vagy a peronoszpóra pusztította. Örülünk, mert így a miénk kelendőbb lesz, nagyobb lesz a kereslet, jobb lesz az ára, több, sok pénzt kapunk érte. Vig lesz a kedély, vig a szegényleány lakodalma, aki erre vár, s azt énekl, hogy: szüret után lesz az esküvőm. De vigasztalódjunk; ők is éppen úgy örülnek, ha nekünk rossz a termésünk, ha mi — sirunk.

De hát hála Isten elég jó szüret lett az — am Plattenseen. Ki eladta savanyuan a mustját, ki pedig spekulál vele. Hát ha jobb lesz később eladni, többet kapni érte. Meg hát háboru is lesz. Itt meg sok bor kell. Mert a bor adja a katonának az erőt, a kedvet, a bátorságot. Kár, hogy az egyik ellenség anti. Hát csak bátorság: isznak — spekulálnak.

*Hajómenetrend a Balatonon.* Folyó évi október hó 1-től október 31-ig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lesz: Balatonboglár—Révfülöpre indul naponként délelőtt 12 óra 05 perckor és este 7 óra 15 perckor. Révfülöpről—Badacsonyba indul délelőtt 12 óra 50 perckor. Badacsonyból—Révfülöpre délután 4 óra 30 perckor, Révfülöpről—Balatonboglárra délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 5 óra 35 perckor.

Két lámpás! Eliz feje égett! Igaz-e, vagy csak Péter bácsi látott rosszul? Borzalmas párbaj történt-e odakünn e rémes éjszakán, a zavargó tavon és az egyik lámpás — a fénves, a tiszta, a gyönyörű lesülyedt a tó sötét mélységébe és vele együtt az ő gyermekkorának boldogsága?!

Szegény jó apa! A meggyötört leány erősen megmarkolta a szék támláját, hogy nagy fájdalmában meg ne tántorodjék...

A becsöngetett komorna, rakosgatás közben felemlítette Thuróczy Zoltán hazaérkezését, de Eliz hirtelenül elvágta a hirmondó folytatólágos jelentését.

Dél felé Eliz a parkon keresztül haladva, lement a tóhoz és csolnakját leoldva kivezett. Szöke haja fel-felesillogott a napfényben és fehér ruhája olyan volt, mint egy nagy hattyúnak hófehér tollazata. Egy teljes óráig evezett az izzó napsütésben, míg a tulsó parton levő óriás búkkifához érve, csolnakját kikötötte. Ülve maradt benne és izzó, lüktető homlokát karjaira hajtotta...

— Szegény apa! — sóhajtotta.

Ide összpontosult minden gondolata... Azután lassacskán elfelejtett mindent, ami szívet lázba kergette, — elfelejtette nagy boldogtalanságát... Álomba sirta magát, mély álomba, amely rózsás pirt festett arcára

## HIREK,

### Élégikus riport.

Az egyik esős napon estefelé az utcán álltunk és Kovács Gyuri kisegítő aviatikus kesergéseit hallgattuk. „Hát bizony ifiurak elvitték, én toltam ki a vasutra a kertek-alatt, hogy ne lássák a népek.“ — — — Sejtik ugye, hogy ez a pár — első tekintetre közömbös szó, — mennyi illúsiót, reményt temet — a tapolcai repülőmeeting zárszava. —

Most Gyuri a meghatottságtól vagy a hidegtől remegő hangon elmondja a pilóták elvonulását. — — Az ember ősszel szebb hazába vonuló madarakkal volna hajlandó őket összehasonlítani, de ez nagy igazságtalanság volna a madarakkal szemben, akik tudvalevőleg tudnak repülni. Inkább mondjuk úgy, hogy belátták miszerint az idén még a babérkoszorúsüret sem sikerült. De hallgassuk tovább a Gyurit. — „A szárnyakat nekem adták, de én ott hagytam — minek az nekem. Az őrző emberek meg eltűztek.“ Itt álljunk meg kissé. Ez nem is rossz. — Pásztoremberek hideg őszi esteiken Ikaros törött szárnyainál melegednek. Ez talán Takács apoteozisa... Gépe mégis a felhők felé száll — füst alakjában és ez elég egy kezdőnek.

Nem tudom, hamarjában, hogy kit vádol ez a látélet, amelyet a napokban vettem fel városunk vérző — soha be nem gyógyuló sebeiről és ez ad bátorságot arra, hogy kijelentsem miszerint Tapolcan sár van. — Igenis sár, sőt sártenger (amilyen pechem van, mire megjelenik a lap felszárad). Vérző sebekek nevezem azokat a mély, sűrű kerékvágásokat melyeket a mustoskocsik felejtének itt maradó szüreti emlékek. A történelemben azt tanultam, hogy a régi hunok felhasították arcukat s vérző sebeikkal siratták elhunyt kedveseiket. Hát ez jut nekem eszembe. Mi is utcánk vérevel a sárral siratjuk régi kedves tervünknek az utcakevezésnek csendes halálát. Amen.

Szóval sár van és mi át akarunk menni

és megnyugtatta felkorbácsolt idegeit...

Szép álma volt, de hirtelenül feljédt és felugrott helyéről. Nyakán forró csók égett és a csolnakban mellette idegen fiatal férfi állott, nagyon elegánsan kiöltözve, monoklis szeme impertinens bizalmassággal fikszirozta és szája széles mosolyra nyílt...

Vértelen arccal bámult rá egy pillanatig Eliz, de sejtelve a hűtlen barát fiát ismerte fel a tolakodóban és villámgyorsan felkapva evezőjét, erős csapást mért a jövevény fejére, aki hangtalanul bukott le a felloccsanó vízbe. Eliz segélyért kiáltozva futott a kastély felé, míg a hangja és lábai megtagadták a szolgálatot és ő ajultan rogyott a fellármázott cselédség karjaiba.

Az a hely, ahol a fiatal Thuróczy Zoltánt elérte sorsa, nagyon mély. Ajultan bukott a vízbe és talán Domonky Kornél mellett lelte sírját. Minden mentési kísérlet sikertelen maradt.

Utolsó áldozatát azonban nem tartotta meg magának a tó — egy napon kivetette és a Thuróczy családi sírboltjában alusza örök álmát... A pör réven ime napfényre került, amit évek hosszú során titokban tartottak... De Domonky Eliz fölött az Igazság istennője örködik! Ki meri elítélni?!

a tuloldalra. Isten segits. Az ember kétségbeesve keres átjárást. Hopp megvan. Itt vannak valahol azok a szép cementhurkák, amelyek arra vannak hivatva, hogy az ember száraz lábbal jusson át. Keressük őket. Nincs, nincs. Elnyelte a sár. Van egy tervem; olyan „nappal köd — éjjel pedig tűzszlopot“ kellene ide alkalmazni, mint a bibliában szokásos és melléje egy Mózes, aki néha széjjelnyissa ezt a fekete tengert, mert szebb halált kívánunk magunknak, mint az utcaközépen befulladni a köztisztasági hivatal mulasztásaiba.

I. I.

**Hírek a tanfelügyelőségről.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos Zalavármegye tanfelügyelője f. hó 4-től kezdődőleg egy évi szabadságot kért megrongált egészségének helyreállítására. — A tanfelügyelőség vezetésével erre az időre Madarász Lajos kir. segédtanfelügyelőt bízta meg a miniszter. Pávicsek Kálmán Lendvahosszúfalura ki-nevezett áll. tanítót a miniszter továbbra is berendelte a tanfelügyelőséghez. Szalay Pál kir. segédtanfelügyelőt Zalaegerszegre helyezte át s így részben meg is segített a miniszter a tanfelügyelőség sajnálatos munkaerőhiányán.

**Nem lesz tanítók önkén és százada.** Em-lítettük, hogy Nagykanizsa tanítók önkéntes százada lesz, amely lényegesen különbözött volna a nem tanító önkéntesek századától. Már el is készítették részükre a helyet, tanáraik is megérkeztek Nagykanizsára stb., miközben egy rendelet érkezett a honvédelmi minisztertől, amely a tanítóönkéntesek századát nem állítja fel, hanem beosztja a tanítókat a többi önkéntesekhez.

**A gazdakör tagjaihoz.** Mindazok, akik a gazdakör útján őszi szükségletre műtrágyát rendeltek, a jövő hét folyamán okvetlen át-vegyék, mert a gazdakör másoknak adja ki. Minthogy a gazdakör két waggon műtrágyával többet rendelt, míg a készlet tart, azok is kaphatnak műtrágyát, akik nem jegyezték.

**A községi előljáróság figyelmébe.** Mult számunkban említettük, hogy a magyar kormány 2 millió koronát vett fel községi kórházak építésének segélyezésére. Itt az ideje tehát, hogy községünk is folyamodjék a segélyért, amire a jelzett körülmények között erős reményünk is lehet elnyerni. Csak minél előbb tegyük meg a szükséges lépéseket, nehogy lekéssünk.

**Pintér Imre egyetlen estélye.** A legnagyobb érdeklődés kíséri Pintér, Parlagi és művészársainak folyó hó 17-én a Pannónia-szálloda nagytermében tartandó egyetlen művészestélyét, aminek magyarozatát abban találjuk, hogy a tavalyi estén is a legnagyobb megelégedés, a legpompásabb hangulat nyilatkozott meg a zsúfolt ház közönségének részéről. Az idei 17-iki est még hatványozottabb programmal lép sorompóba a sikerért és csupa slágereket tartalmaz. A fővárosi és külföldi összes újdonságokat hozza magával a kis gárda és bőven gondoskodik arról, hogy a közönségnek egy pillanatra sem legyen alkalma az unatkozásra. Sorra vonulnak fel a szebbnél-szebb énekszámok, színpadi apróságok. A híres „*Marcsa csárdás*” melyet a Limonádé ezredesben az egész közönség enekel. Zerkovitz „*Sokszor úgy szeretnék sírni*” szenzációs slágere, amely egy poéta és egy kacser urinő tragédiáját mondja el megrázó színekben s amelyben Parlagi Kornéliának lesz alkalma nagy ének-tudását ragyogtatni. „*Az anyám*” a Fővárosi Orfeum megrázó zenés drámai költeménye és Zerkovitz „*Angyalom, angyalom, angyalkám*” nagyszerű tréfás kuplé keringője. Hely jutott ezeken kívül a politikai aktuálisoknak is, természetesen anélkül, hogy bárkinek is sértené a politikai meggyőződését. A nagy-sikerűnek ígérkező est jegyeit Wolf Sándor és fia cég divatruháza árusítja.

**Uj telefonállomások.** Nemestördemiez zalavármegyei községben létesített környékbeli távbeszélő központ f. hó 7-én a belföldi

helyközi és a balatoni körtelefon forgalomba bevonás mellett f. hó 7-én megnyitott s egy-uttal táviratok kezelésére is felhatalmaztatott. Előfizető: 1. Bazaltbánya részvénytársaság. Balatonederics és Balatonyörök nyilvános távbeszélő állomások f. hó 4-én megnyitottak. Mindkettő résztvesz a belföldi helyközi és a balatoni körtelefon forgalomban és távirat-közvetítésre is fel van hatalmazva.

**Veszetttség.** A tapolczi és balatonfüredi járás néhány községében az ebveszettség gyanúja mutatkozott, mire a vármegye alispánja szigorú utasítást adott ki az összes rendőrhatalóságokhoz, hogy az ebeket figyelemmel kísérjék és az esetleges ebveszettséget azonnal jelentsék be.

**Konviktus a keszthelyi főgimnáziumban.** A közoktatásügyi miniszter a keszthelyi főgimnáziumi konviktus felépítéséhez 50.000 koronát vett fel, illetve ezen összeget megszavazták.

**Uj gyár Pápán.** A Hungária műtrágyagyár r. t. 2 és fél millió korona költséggel Pápán gyárat állít fel, amelyhez a város ingyen telket, adó és kövezetvámmentességet adott.

**Levágta a szomszédja nyelvét.** Vincze József drávapálfai lakos ittas állapotban tért haza, összeveszett szomszédjával Békefi Pállal, majd bírokra keltek. Vincze Békefit a földre teperte, fojtogatni kezdte, miközben Békefi kiöltötte nyelvét, amit Vincze hirtelen elkapott és levágott. A falu lakossága agyonverte volna a véréngző embert, ha a csendőr-seg közbe nem lép. A csendőrök a kegyetlen embert letartóztatták és a fogházba szállították. Békefi alig marad életben.

**Rövid lesz a farsang.** Rég volt olyan rövid a farsang, mint a jövő évben lesz. A bálók, táncestélyek rendezőinek nehéz dolguk lesz, hogy a rendelkezésre álló 4 héten belül lebonyolítsák az összes farsangi mulatóságokat. Január 6-án lesz Vizkereszt, amikor kezdetet veheti a tánc, de már február 5-ére esik Hamvazószerda és azzal kezdődik a bójt. Mindössze tehát 4 szombati est áll rendelkezésre.

**Hány hirlap jelenik meg Magyarországon?** Magyarországon megjelent 1911-ben összesen 1860 különböző nyelvű hirlap. Még pedig magyar nyelvű összesen 1493. Ezután legnagyobb a német hirlapok száma 153. Utána következnek a román lapok: 44. Töt nyelvű újság 44, szerb 78 jelent meg. Ezután száma a héberbetűvel nyomtatott újság következik s ilyen lap volt 6. Francia nyelvű újság volt 5, olasz szintén 5, ruthen 2, horvát is 2, angol csak 1, de megjelenik 1 eszperantó is. Vannak többnyelvű újságok. 1911-ben megjelent 2 magyar-francia-német nyelvű, 66 magyar-német és 3 magyar-horvát nyelvű. A Magyarországon megjelent hirlapok közül politikai lap 364, helyiérdekű lap 385, szépirodalmi 96, szaklap 988, élclap 27.

**Hegyközségi gyűlések.** *Badacsony hegyközség* — ma — f. hó 13-án délután 4 órakor a „Hableány“ éttermében tartja rendes évi őszi közgyűlését. A közgyűlés délután 3 órakor választmányi ülés előzi meg. Tárgysorozat: 1. Mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Elnöki előterjesztés. 3. 1913. évi költségelőirányzat tárgyalása. 4. Az újonnan alkotott hegyközségi rendszabályok felolvasása és hitelesítése. 5. Indítványok. 6. Panaszok. — *Kisörs hegyközség* 1912. évi október hó 20. napján d. u. 3 órakor az iskola helyiségében tartja őszi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. A jövő évi költségvetés megállapítása. 3. Panaszok elintézése. 4. Esetleges indítványok.

**Iskolaszanatórium a tengerparton.** A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület a magyar tengerparton: Cirkvenicán iskolaszanatóriumot és üdülőházat létesített, amelyben oly fertőző betegségben egyáltalán nem szenvedő, gyöngéledő, lábadozó, gyöngéledő leány és fiú tanulók nyerne csekély díjért kitünő ellátást és leg gondosabb felügyeletet, akik tisztán a klíma és a tenger

állandó hosszabb használata által teljesen visszanyerik az egészségüket és megmentetnek az élet számára. Az üdülőház ennél fogva állandóan nyitva tartatik és a növendékek végül tanulmányaikat is a D. M. K. E. iskola sanatóriumában és az év végén a szomszédos fiúmei áll. iskolában tesznek vizsgálatot. Nyáron minden hely be van töltve az üdülőházban annyira, hogy a D. M. K. E. gyönyörű két emeletes épületében tanárnők felügyelete alatt a leányok nyerne elhelyezést, a fiúk számára pedig külön vil-lát kénytelen bérelni a kultúregyesület. Télen azonban annyi hely van a D. M. K. E.-ben, hogy minden év szeptember havától június haváig üdülő felnőtteket és családokat is felvesz a D. M. K. E., csekély díjért gyönyörű szobákat és kitünő ellátást ad. Az iskolaszanatóriumban és üdülőházban való felvételt a D. M. K. E. főtitkári hivatalához (István-ut 8.) lehet bármikor fordulni.

**A hős vadász.** Miként Shakespeare hatása alatt levő írók drámáiban hullottak a szereplők, ugy esett a sok vad egy jór-estélyen, ahol Nimrodnak utóda, vette föl a beszéd fonalát s regélte Münchhausen báró féle kaland-jait. Rakásra hullott a sok zsákmány... a vadász már megalégülten indul hazafelé, midőn hirtelen három vaddisznó rohan feléje. A helyzet veszélyessé kezd ienni. A „három nemes Nimrodnak tart szabad halálra kész“... A hallgatóság soraiban az izgatottság egyre emelkedik. Szerencsére az eibeszelő arcához emeli puskáját... puff puff... utolsó sóhaját nyögdecselve rőtögi haláltusáját a két vad. De rohanva jó s pihegve szól a harmadik: „ez vért kíván!“ A vadász hidegvérrel tölti fegyverét, lövésre készen arcához emeli... A lágyabb szívű hallgatókat a halálveríték istennője környékezi... E pillanatban föláll egy kedélyességéről ismert bácsi, bele... a markába s erőltetett komolysággal odaszól Nimrod utódnak: „Ne ám a harmadikat is!“

És mégis agyonlőtte.

**Elektromotor kezelői tanfolyam.** A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága 1912. évi október 21—26-ig és november 18—25-ig két elektromotor kezelői tanfolyamot rendez, melyen motortulajdonosok, elektromotor kezelők, elektromos telepek műve-zetői, gépészek és szakmunkásai, erősáramu elektromos szerelők, műszerészek, géplaka-tosok és rokonszakmájú iparosok vehetnek részt. A tanfolyam 6 napig tart d. e. 3 órai előadással és d. u. négy órai gyakorlattal. A tanfolyamot rendszeren látogatott hallgatók a tanfolyam befejezése után látogatási bizo-nyítványt kapnak. A tanfolyamra jelentkezni lehet naponként személyesen, vagy az okmá-nyok beküldése mellett írásban. A bejelen-tésben feltüntetendő: a név, foglalkozás, lakohely és az, hogy melyik tanfolyamon kíván részt venni. Tandíj nincsen, a beira-tási díj 2 korona.

**Kékkuti ásványvíz kitüntetése Páris-ban.** Tolnay Lajos közbecsült iparos, akit újjváros polgársága polgári erényei elismeré-seül legutóbb a város törvényhatósági biz-zottságába beválasztott, a közigazdasági élet terén elismerésre méltó tanujelét adta akkor, amikor virágzó bádgosipara mellett óriási költséggel átalakította a régebben szűkebb térre szorított Kékkuti Anna ásványforrás-víz kezelését az orvosokkal vegyelemezettve a vizet az egyik legjobb borviznek elismer-ték. Az áldozatkész iparos annak ellenére, hogy ipara minden oráját igénybe vette, folytonosan nagyobbodó tőkebefektetéssel azt a rendkívüli kedvező eredményt elérte, hogy a közigazdasági élet világpiacán olyan elő-kelő kitüntetést érdemelt ki orvosi szak-tekintélyek által elismert ásványvizével, ami-lyen elismerésbe csak a világhírű ásványvizek részesülnek. A párisi nemzetközi kereskedelmi és gazdasági kiállítás, amely a világ legjobb exportjait állította ki, Tolnay Lajos Kékkuti Anna-vizét aranyéremmel és díszoklevéllel tüntette ki. E ritka kitüntetés büszkesége a magyar ásványvizek, dicsérete Tolnay Lajos áldozatkész szellemének, de legmegbizhatób-ban ajánlja az ásványvizet a fogyasztó kö-zönségnek, e kiváló hírnévre vergődő haza-terméket, amely ezek után nemsokára világi piacot terem.

**Balatonarács átsatolása.** Illetékes helyről értesülünk, hogy a belügyminiszter elutasította a vármegyei törvényhatóságnak azon határozatát, amelylyel Arácsnak Balatonfüredhez való csatolását megtagadta. A miniszter rendelete szerint az átsatolás január 1-én lép érvénybe és ezzel az arácsiak régi vágya teljesül.

**Humor.** Egy vidéki laptársunk színirovatóban arról a szenzációról értesülünk, hogy a lap be fogja szüntetni a színházi kritikát. Ezt az elhatározást a következőkkel indokolja: „Miótán jelenleg ismét azt igazolja a tapasztalat, hogy a legkedvezőbb színházi kritika sem bírja rá a közönséget a színház látogatására és minthogy másrészt a színház igazgatósága meg van arról győződve, hogy elitélő kritika árt az üzletmenetnek, azt a tanácsot adtuk, próbálja meg kritika nélkül, hátha az használni fog.” P. N.

**Az iskolák a gyermekszanatóriumért.** A magyar gyermekvédelemnek országos fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János válás és közoktatásügyi miniszter kormánya alatt álló Zsófia Gyermekszanatórium Egyesület, amely a Balatonalmádi-i Zsófia Gyermekszanatóriumban a szenvedő, szegény iskolaköteles kisdetek ápolását annyi aldozatkészséggel végzi. — De az első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredéket képes az ápolásra szorulóknak befogadni, mert is gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter már rendelkezett az almádi intézet kibővítése iránt s egy újabb pavillon felépítése a jövő szezonnra eszközöltetni is fog, azonkívül a budai központi gyűjtő gyermekkorház mielőbbi megépítést is megkezdte a Rózsadomb egy szép fekvésű nagy telkén. Ezen magaslatos feladatok érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet oktatóihoz. A vallás és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak s a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek felségítésének ügye a tanulóifjúság lelkületéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóifjúság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen. Ezúton is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósága közönséghez és főleg a tanulóifjúsághoz, hogy *néhány fillérrel a második gyermekszanatórium létesítéséhez is hozzájáruljanak.* A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló íveket a tanintézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszállítani. Minden fillér, melylyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasság szebb és megatöbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik! Felkérjük tehát a tanulóifjúságot, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a Gyermekszanatórium vezetőinek törekvését, hogy *a gyermekszanatóriumi gyűjtés minél jelentékenyebb legyen!* hogy a magyar gyermekvédelem legújabb vára a Zsófia Központi Gyermekkorház is megépülhessen.

**Száz albirói állás megszüntetése.** Az 1913. évi igazságügyi költségvetés indoklásából látjuk, hogy a miniszter a bírák és ügyészek anyagi helyzetének megjavítása érdekében a polgári perrendtartás életbeléptetésének küszöbén, mely az albirót sok funkciótól üti el, az albirói és alügyészi állások fokozatos megszüntetését határozta el és már ezen költségvetési tervezetben 100 albirói állás megszüntetése mellett 100 új VIII. fizetési bírói állást vett föl, mely átrendszeresítéssel az 1911. évi költségvetésben 374-ben megállapított albirói létszám 274-re apadt, a VIII. fizetési osztályban lévő bírók száma pedig 881-ről 981-re emelkedik, ami 116 200 korona költségtöbbletet okoz. Ezzel kapcsolatban a bírósági jegyzői állások egy részének a IX. fizetési osztályba való átszervezését tervezi a miniszter. Már 100 jegyzői állást sorozott a miniszter ezen magasabb osztályba, ami 10 850 korona többki-

adást fog okozni. Ugyancsak 20 telekkönyv vezetői állás megszüntetése mellett 20 irodafőtiszt állást vett föl a miniszter költségvetési tervezetében. Ezen átrendszeresítés után a telekkönyvvezetők közül 23 a VIII., 308 a X. fizetési osztályba tartozik. Az irodafőtiszt állásba arra érdemes rangidős irodatisztek fognak kinevezetni, így most már irodai személyzet részére is megnyílik a IX. fizetési osztály.

**Biztosítási törvénytervezet.** Esztendőnkön át tartó érthetetlen halogatás után az igazságügyminiszterium törvényelőkészítő osztálya elkészült a biztosítási törvényjavaslat terveivel és az elmúlt napokban az igazságügyminiszter elé terjesztette. A tervezet az osztrák törvényre támaszkodik és főleg a biztosítási intézetek ellenőrzésére helyezi a fősúlyt és evégből osztrák mintára állami biztosítási hivatal felállítását tervezi, amely állandó felügyelet alatt tartaná a Magyarországon működő bel- és külföldi társaságokat. Meg kell jegyezni, hogy nem ez az első tervezet, amelyet a miniszterium előkészített, azonban, sajnos, mindig sikerült a javaslat a parlament elé kerüljön. A politikai viszonyok most megint nagyon kedvezők a biztosítótársaságokra nézve, mert egyelőre megkiszámítani sem lehet, hogy a parlament mikor lesz abban a helyzetben, hogy egy ilyen nagyfontosságú kodifikációt megcsinálhasson.

**A nem állami tanítók sérelme.** Míg az állami tanítók úgy megkapták a családi pótlékot, mint a többi tisztviselők, addig a nem állami tanítókat ismét nagy csalódás és sérelem érte. A nem állami tanítók ugyanis nem részesülnek családi pótlékban, hanem mindazok, a kiknek ezer korona fizetésük van, egyszer s mindenkorra százötven s a kiknek ezerszáz korona fizetésük van, száz korona államsegélyt utólványozott ki a kormány. Ez a lázító, fizetésrendezésnek csufolt garaszkodása az államnak oly sértő, oly lealázó, hogy ezt szó nélkül nem fogják hagyni a mellőzött tanítók 20,000 főből álló hatalmas tábora.

**A befőzés ideje most van!** A háziasszony nyaranta teszi el és főzi be gyümölcsöt a télre. Ezért a szorgos háziasszonynak ajánlunk egy oly vegyületet, mely a gyümölcsök eltartását állandóvá teszi. Ez a **Dr. Oetker**-féle befőttes hüvely. Egy 12 filléres csomag egy 5 kg.-os befőttes óv meg a rongálástól. Gelée, marmelád, izék, uborkák stb. nem lesznek penészesek. Ez a vegyület minden háztartásban bevált. Aki olvasónk közül iránta érdeklődik, ingyen kap recepteket **Dr. Oetker A.-tól** Baden-Wien.

**Csendes szüret.** A szüretelés általánosan folyik, sőt nagy részben már le is szüretelték. A kellemetlen esős időjárás miatt ugyyszólván úgy kellett lelopni a termést, ha egy-egy nap arra alkalmas idő volt. Komoly csendes munka volt az idei szüret is, mint mindegyik mióta a filloxera pusztítása után nagy költséggel, fáradsággal kellett szőlőnket felújítani. Hol vannak azok a jó idők, vidám dalolás zene, lármá, tánc között folyt a hegy leve. Mindennek ma már csak nyomát is hasztalan keresük. A szőlő ma már nem olcsó fejős tehén, amely kevésből megél és sokat ad. A telep- és a szőlőbetegségek elleni védekezés sok munkába és anyagba kerül. A munka és az anyag is nagyon drága. Hol van az a boldog idő, midőn két-három holdas szőlőből megél egy család, minden egyéb jövedelem nélkül. Ma, mihelyt a közepesen csak valamivel is alul maradt a termés, a jövedelem még a művelési költséget sem fedezi. Az idei szüret eredménye úgy mennyiségre mind minőségre változó. A hol a téli és tavaszi fagy kárt nem tett és kellő egyéb gondozásban részesült a szőlő, a termés mennyisége általában kielégítő. Nem így azon szőlőkben, amelyekben téli és tavaszi fagy nyomokat hagyott. Minőségre azonban a szőlő kedvezőbb fekvése nyújtott előnyt, egyebekben általában gyengébb a bor a mult évihez képest amit, természetesen épen az évi idejére esett kedvezőtlen időjárásnak tulajdoníthatunk. A must ára 48-54 fillér

között váltakozik; a kereset kissé lanyhult. A mult hét folyamán néhány nagyobb adásvétel történt. Minthogy az idén országszerte gyenge, sőt több helyen alig van termés, így remélhető, hogy vidékünkön a bor ára emelkedni fog, amely a kevesebb termés mellett pótolja gazda veszteségét.

**Időjárásunk.** a mult héten kedvezőbb volt a szüretre mint a megelőző hét, merlegálabb nem volt eső, azonban a hőmérséklet napról-napra csökkent, tegnap reggelre pedig erős köd lepte el a hideg tárgyakat. A természet valóságos novemberi képet nyújt, a hideg ködös időjárástól a fák lombja sárga és hullik, rövid idő alatt kopaszok lesznek a fák. Az idén sem tavaszunk, sem nyárunk, sem ősziünk nem volt rendes

## K Ö Z G A Z D A S Á G.

### A szőlő trágyázása.

III.

#### Homoki szőlőkben végzett műtrágyázási kísérletek.

A homoki szőlők műtrágyázása tekintetében már egyáltalán nem tapogatózunk a sötétben, mert különösen az Országos Növénytermelési Kísérleti Állomás 1 1/2 évtized óta végeztet homoktalajon különböző fekvésű szőlőkben ilyen kísérleteket s ezek eredménye az volt, hogy homokon a szőlők termőerejét műtrágyákkal egyedül is, tehát szerves trágyák nélkül jövedelmezően fenn lehet tartani, ha mind a három táplálóanyagot megadjuk a talajnak. A végzett kísérletekből megállapítható, hogy ha szőlőnket jövedelmezőbbé akarjuk tenni, akkor elsősorban is azért kell trágyáznunk, hogy azokon a sima fejművelés helyett a csapos és csereszos művelést honosítsuk meg, mire újabb műtrágyázást feltételezve, háromszor annyi lehet a termésünk, mint a minő ezidőszert a jelenlegi trágyázási mód és műtrágyázás nélkül.

Az olyan homoki szőlőkben, amelyek ezideig csak 15-20 hl. mustot termettek, egyelőre nincsen olyan szüretelő hatása a műtrágyázásnak, mint olyanokban, amelyekben műtrágyázás nélkül is 40-50 hl. terméseket adott. Utóbbi esetekben a műtrágyázás 20-30 hl. terméseket ad, előbbeni esetben csak 15-20 hl.-t.

Az Országos Növénytermelési Kísérleti Állomás már 1895-97-ben végzett kísérleteket futóhomok területeken, amelyeken káliszuperfoszfát és chilisalétrómal trágyázott s amelyeknél mindkét évi terméstöbblet egészen 3368 kg.-ig emelkedett kat. holdanként. Ezek a kísérletek is azt bizonyítják, hogy ahol a szőlő jobb erőben van, a műtrágyázásra nagyobb terméstöbbletet adott, mint az, amely gyengén lett trágyázva. 1899-ben az országos növénytermelési kísérleti állomás homoki szőlőkben 125 kg. szuperfoszfátot, 66 kg. chilisalétrómot és 62 kg. 40%-os kálitrágyát alkalmazott 800 négyzetöölnyi nagyságú területen az ország különböző részeiben, amely alkalommal a fűrtterméstöbblet 12 esetben emelkedett 2000 kg.-on felül s csupán egy esetben maradt 100 kg.-on alul. Ez azonban csupán az első évi terméstöbblet volt.

A deliblati homoktalajon végzett műtrágyázási kísérletek alkalmával 18 kísérlet közül két évi terméstöbblet csak egy esetben maradt 10 lt.-en alul, 74 lt. és 9 esetben 1000 lt.-en felül, egészen 2440 lt.-ig s a legtöbb esetben a második évi terméstöbblet nagyobb volt mint az első évi, amit eléggé megmagyaráz az a körülmény, hogy a műtrágya hatása először a szőlő fájának ép, egész fejlődésében kell, hogy megnyilvánuljon, tehát csak a második évben lehet nagy termés, nem pedig az első évben, amikor a műtrágya hiánya következtében a szőlő fája és rügye még nem fejlődhetett eléggé erősen. A későbbi időben ugyancsak sorozatos kísérlet végeztetett az ország különböző részében 200 kg. szuperfoszfát, 80 kg. 40%-os káli és 100 kg. chilisalétrómal

alkalmazásával. A must 24 koronába lett számítva, a többet termésértéke tehát 20 kísérlet közül csak egy esetben maradt 100 kg.-on alul, de 19 esetben a többlettermés 100 koronán felül egészen 794 koronáig haladó tiszta jövedelmet szolgáltatott.

De hiszen lehetetlenség volna felsorolni azt a sok kísérletet, amely részint hivatalos ellenőrzés mellett, részint magánosok által végeztetett s csupán egyet kívánunk még felemlíteni, amelyet mi végeztünk sátorközi bérbirtokukon s amelyet következőképpen állítottunk be.

Amikor a birtokot kezelésre 1910-ben átvettük, 5 1/2 hold homoki szőlőt is találtunk azon, amely talán sohasem kapott trágyát s nem is adott abban az évben az egész 5 1/2 hold csak 40 hl. mustot, tehát nem egészen 8 hl.-t kat. holdanként.

1910-ben ősszel, 3 mm. káliszuperfoszfátot hintettünk ki kat. holdanként mindenütt egyenletesen, majd a következő év tavaszán két részletben, miként fentebb leírtuk, 100 kg. chilisalétrómot. A műtrágyázás költsége, fuvarozás és kiszorással együtt 70 koronát tett ki. Összehasonlítás végett néhány sort trágyázatlanul hagytunk és pedig összesen 78 négyszöglet Ezen 78 négyszögölnyi területen termett 58 kg. szőlő. Átszámítva kat. holdanként 11:30 mm. szőlő, vagyis 9 hl. 54 hl. must. A megtrágyázott 5 1/2 kat. holdból 800 négyszögöl lefagyott s ezen helyen szőlő sem volt, a fennmaradó 5 kat. holdról nyeretett összesen 240 hl. must, vagyis hat-szor annyi, mint az előző évben. Ebből esik egy kat. holdra 48 hl., amely eladatott 33 fillérjével, befolyt tehát kat. holdanként 1534 korona, ellenben a trágyázatlanról csak 314 korona 84 fillér, vagyis a terméstebblet értéke 1269 korona 18 fillér. Levonva ebből a műtrágya árát és kiszorási költségét, azaz 70 koronát, marad a műtrágyázás javára 1199 korona 18 fillér kat. holdanként.

Ezek az adatok tehát olyanok, amelyek kell, hogy mindenkit késztesse a szőlő műtrágyázására, mert ha azt szabályosan és rendszeresen eszközöljük, úgy kétségtelen, hogy természetünk megkészsereződik, de mindenesetre olyan hasznot fog adni, amint más növényekkel rövid idő alatt elérni nem lehet.

(Vége.)

## KÖNYVPIAC.

### Uj könyvek.

**Oppenheimer:** Az állam. Az állam szociológiáját adja ez a könyv. Nem közjogi elméletek délibábait tükrözteti, nem államjogi paragrafusokba kapaszkodik, hanem az állam, a történelmi fejlődés során való kialakulásnak a kutatása. Az államelőtti hordák életétől a mai nemzeti államok kiformalódásának küszöbéig mutatja meg Oppenheimer a gazdasági tényezőket és az erőszak egyre működő hatóerejét a népek sorsának a kialakításában. Tömördek érdekes példa, szellemes, csipős stílus, a közönség tudásával és türelmével való bölcs számottevés a legkitünőbb és egyben a legnépszerűbb szociológiai munkák sorába emeli ezt a könyvet. Ára 1 korona 90 fillér. — A Világkönyvtár kiadása.

**Tóth Béla: A boldogasszony dervise.** Tóth Béla mint novellairó is előkelő helyet foglal el a magyar szépirodalmában s az a huzsonhet kisebb-novellaféle, amely a kötet tartalmát adja, a legjobbak közül való. Tóth Béla következetesen megmaradt az igazi művészet, az igazi szépség hívének s ezt szolgálta tehetsége minden ragyogásával, aminek természetes következménye, hogy a százele új irány dacára is mindig értékes és mindig érdekes marad. A kötet első nagyobb novellája „A boldogasszony dervise” amelytől könyve a címet is kapta, mint korrajz is kitünő, festven a törökhódoltságot. Egyik-másik aprósága valóságos remeke

irodalmunknak, úgy, hogy csodálattal kell meghajolnunk írői munkássága előtt, amely minden tekintetben méltó arra, hogy újabb kiadásokban kerüljön az intelligens közönség elé. Tóth Bélának, a Pesti Hírlap egykori kiváló munkatársának e novelláskönyve, amelynek első kiadás régen elfogyott, az Athenaeum-könyvtár legújabb darabjaként került a könyvpiacra, bizonyára öröme azoknak, akik ezt a munkát nem ismerik. A kötetnek egy korona 90 fillér az ára.

**Kóródy Miklós:** Az országgyűlés alsóházának felújítása az általános választói jog alapján. Különös tekintettel a magyar népoktatásra. Ára 90 fillér.

### Modern-könyvtár:

Szilágyi Géza: Versek	60 fillér
Hugó von Hofmannsthal:	
A balga és a halála	20 „
Anatole France: Crainquebille	40 „
Szomorj Emil: Komédia	60 „
Karinthy Frigyes:	
Ballada a néma férfiakról	20 „
Max Burkardt: Cio ó Méltósága	20 „
Biró Lajos: A jövő országutján	20 „

### Olcso Jókai:

Nincsen ördög 80 fillér, Csalavér 80 fillér, Tarka élet 40 fillér.

### Nyilvános köszönet.

Kik fiunk elhalálása alkalmával bennünket szíves részvétükkel felkerestek, fogadják ez uton háias köszönetünket.

Lustig Sámuel és neje.

### Szerkesztői üzenetek.

**M. Gy.** Hozzuk, de szeretjük tudni, hová irányul.

**V. E.** Kérünk a gyűjtésekről referátát.

**S. V.** Remélhetőleg még magasabbak lesznek.

**M. S.** Van-e mozgalom az ismert irányban.

**J. C.** Bizony időszerű volna már vele foglalkozni.

**G. J.** Tessék elolvasni jelen és mult két heti gazdasági rovatunkat. Még kaphat.

### OPPENHEIMER:

## Az állam

K 100

LÖWY B.

Kapható könyv- és papírkereskedésben.

## Minden nő szeret

Hatalmának vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi; hisz azért nő, hogy szép legyen. Az elcsufító vörös orr, szeplő, májolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arcstítlanság és bőrhány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható, tökéletes és ártalmatlan szer, mely szépséget teremt.

Általában legjobban szeretik a **Kriegner-féle szepítőszerket** és pedig a **Kriegner-féle Akácia-krém**, mely 2-3 nap alatt minden szépséghiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérít, üdít, simít, szépít, fiatalít. Ára 2 K.

**Kriegner-féle Akácia-szappan** kellemes illatu, tartós és üdítő hatású. Ára 1 K.

**Kriegner-féle Akácia-puder** védi a bőrt a nap és a szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 K.

Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell a megvényüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasb korig. Kaphatók az összes gyógyszerárakban. Postai szétküldés naponta utánvétellel.

**Kriegner gyógyszerár Budapest, Kalvin-tér.**



## TANONC

felvétetik lapunk nyomdájában.

Tisztelettel tudatom a n. é közönséggel, hogy **TAPOLCZÁN, az ERZSEBET-téren** (a volt WALLNER-féle házban)

angol női-  
szabó műhelyt  
nyitottam.

Hosszabb ideig a fővárosban mint önálló szabó működtem, úgy hogy képes vagyok szakmámban a legkényesebb igényeknek is megfelelni. — Midőn a n. é. közönséget kerem alkalomadtán b. megbízásával megtisztelni, maradtam kiváló tisztelettel

**DEÁK JÁNOS**  
női szabó.

Egy fiu tanoncui felvétetik.

KÖ...  
rekedtség  
RÉTHY  
Vásárlásár  
RÉTHY-fé  
zata van.  
1 doboz

G  
Fé  
Legj

**Egy okos fej**  
minden alkalommal  
**Dr. OETKER sütőporát használja**  
ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló. Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

**Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.**  
a legnemesebb fűszere minden tészta, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fél-csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

**Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra** minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett. Receptgyűjtemény ingyen!

**Vonatok érkezése és indulása Tapolca állomáson.**  
**ÉRVÉNYES 1912. OKTÓBER 1-TOL.**

I. Érkező vonatok:		II. Induló vonatok:	
A balatoni vasuton: Budapest—Veszprém felől:		A balatoni vasuton: Budapest—Veszprém felé:	
Reggel 7 óra 37 perckor		Reggel 3 óra 53 perckor (gy. sz. vonat)	
délben 12 " 45 "		délelőtt 9 " 23 "	
délután 5 " 06 "		délután 1 " 04 "	
este 8 " 28 "		este 9 órakor "	
Keszthely felől:		Keszthely felé:	
Reggel 3 óra 43 perckor		Reggel 4 óra 21 perckor	
délelőtt 8 " 45 "		délelőtt 9 " 40 "	
délben 12 " 57 "		délután 1 " 20 "	
délután 4 " 58 "		" 5 " 32 "	
este 10 " 29 "		este 9 " 45 "	
Ukk felől:		Ukk felé:	
Reggel 9 óra 18 perckor		Reggel 4 óra 25 perckor	
délben 12 " 56 "		délelőtt 9 " 28 "	
délután 4 " 59 "		délután 1 " 30 "	
este 8 " 54 "		" 5 " 16 "	

**MILLIÓK**  
használgák

**Köhögés**

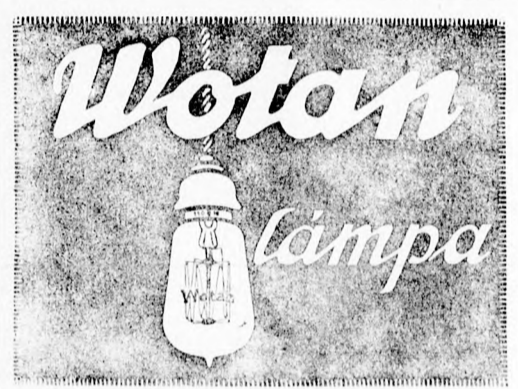
rekedség, hurut, elnyálgasodás,  
:: görcs, számarköhögés ellen ::

**Kaiser-féle Mell-Karamellák**  
a „3 fenyővel”

6500 elismerőlevél orvosoktól  
:: és magánosoktól. ::

Kiválóan kellemes ízletes bonbonok.

20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozban kapható minden gyógyszertárban és drogériában.



húzott drótszállal.  
**TÖRHETETLEN!**  
Magyar  
**SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**  
Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Tapolcazi lecsapoló-társulat.

**MEGHIVÓ.**  
A tapolcazi lecsapoló-társulat  
folyó 1912. évi október hó 24.  
napján délután fél 3 órakor  
tartja

**évi rendes közgyűlését**  
a városháza tanácstermében s ugyan-  
azt megelőzőleg  
délután 2 órakor  
**VÁLASZTMÁNYI GYŰLÉSÉT,**  
melyre a választmányi és az összes  
tagok meghivatnak.

Kelt Tapolca, 1912. október hó 10.  
Horváth Jenő s. k. Mojzer Endre s. k.  
igazgató. elnök.

- TÁRGYSOROZAT:**
- 1.) Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, elfogadása.
  - 2.) Vizmesteri költség befizetése ügyében határozat.
  3. Balatonmelléki takarékpénztártól folyó számla kivonat.
  - 4.) Tartozások rendezése.

**Eladó hordók.**  
Gyenesdiáson megtekinthető  
5 drb. 50—60 akós jókarban levő  
**boroshordó.**  
Bővebb felvilágosítást ad  
**Cságoty István Keszthely**

**KÖHÖGÉS**

rekedség és hurut ellen nincs jobb a  
**RÉTHY-féle pemetetű cukorkánál!**

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY**-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **Réthy** név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.  
Mindenütt kapható.

Tisztíts csak  
**Globus**  
Fém-tisztító-Kivonattal  
Legjobb-Fém-Tisztítószer.

6326/tkv. 1912. sz.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A tapolcazi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a Cságoty Pál és társai végrehajthatóknak Kaposi Lőrinc szigligeti lakos végrehajtást szenvedő elleni 49 kor. 92 fill. és egyéb követelések iránti végrehajtási ügyében az árverés Cságoty Pál és Kovács Józsefné utóajánlata folytán a tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén lévő: 1. a szigligeti 68. sz. jtkvben I. 81. hrsz. ház és udvarból Kaposi Lőrinc 3/4-od illetőségére 237 kor., 2. a szigligeti 547. sz. jtkvben 682. hrsz. réhelyi szántóból ugyanott B. 10. sor alatti felerészre 830 korona 50 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1912. évi november hó 7. napjának délelőtt 10 órája Szigliget község-házához kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt tjkvi hatóságnál és Szigliget község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolca, 1912. szeptember 26.  
Papp, sk. kir. jbró.  
A kiadvány hitelűl:  
Ján, kir. telekkönyvvezető.

# HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.  
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

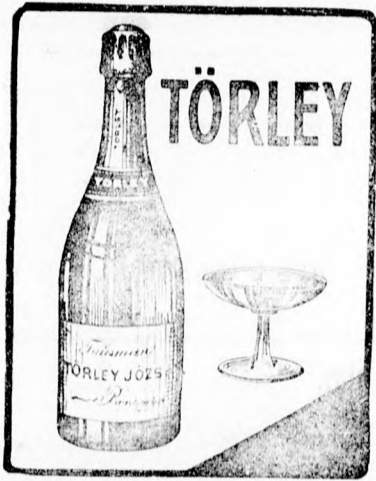
Füstölt sonka, füstölt hus,  
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű  
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg  
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss  
virslit, kalbászt, párisi és szalá-  
faládét.

Legolcsóbb napi árak!



## SZŐLŐOLTVÁNYOK

Kiváló szép 1 és 2 éves gazdag gyökérzetű szokványminőségű fásoltványok a legjobb bor- és legszebb csemegefajokból, köztük „Kreaca” (Bánati rizling) a legjobb és rendkívül bőtermő borfaj és Muscat Csabagyönygye a legfinomabb és legkorábban érő csemegefaj. Ezenkívül amerikai sima és gyökeres szőlővesszők a legjutányosabb árak mellett eladók. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ERZSÉBET SZŐLŐOLTVÁNYTELEP  
Tulajdonos: SCHMIDT MATYÁS  
Bogáros, (Torontál megye).

## BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek  
több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utólráhatatlanul jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1.60, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üveget K. 4.80 beküldése után küld franco.

BRÁDY K. gyógyszerlára a „Magyar Királyhoz” BÉCS, I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ugyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

## BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII. József-körut 28. sz. (Bérkoosis-utca sarok,) valamint VI. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

## lakásberendezési kiállítás

megtételezésére; raktárunk mely legnagyobb az országban, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakkbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

## SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyús kutak fellátását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreseket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!

## PAUK VILMOS

vaskereskedése  
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile Ferenc szabadalmazott »AUSZTRIA» permetező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnymású, Mayfarth és Eclier vermöre permetezők, melyeket gyári áron becsátok rendelkezésre.

Szénkénegezők, (Egyszerűség.) Borszivattyúk, bortömlők, (Heinrich rendszer.) Ekék, Kayser varrógépek golyós csapágygyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprésekből, Lüttichi és Pleper vadászfegyverekből; mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz I. rendű »AUSZTRIA» permetezőkhöz mindennemű géprese kapható. Állandó nagy raktár használt vasuti sinekből és vasgerendákból.

Ugyanitt egy jó házból való fiatalonak felvétetik.

## Eladó 4 drb. kitűnő kályha

Bővebbet

a KIADÓHIVATAL.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolczán.

Gyulakeszi (sobáncz) hegyi

## szőlőm családi körűl- mennyek eladó.

Bővebbet

Fodor Mihályné, Káptalantóti.

## Eladó ház.

Park-utca 1 sz. alatt Hirsch Lipót ur háza mellett épült új házat más vállalkozás miatt

ELADOM.

A házban 3 lakószoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince van.

Bővebbet a tulajdonos

Pressing Gábor.